

Räddnings- och säkerhetsförvaltningen

Disa Kristinsdottir, 0921-62301

disa.kristinsdottir@boden.se

Remissvar –Delbetänkandet Hälsa- och sjukvård i det civila försvaret – underlag till försvarspolitisk inriktning (SOU 2020:23)

Sammanfattning

I delbetänkandet lämnar utredningen sin bedömning av de förslag som Försvarsberedningen lämnat inför den försvarspolitiska inriktningspropositionen 2020. Utredningen redogör för vilka åtgärder som utredningen bedömer bör prioriteras under kommande försvarsbeslutsperiod. Bedömningarna i delbetänkandet tillsammans med Försvarsberedningens förslag är avsedda att utgöra ett underlag inför den försvarspolitiska inriktningsproposition som regeringen ska lämna till riksdagen under 2020.

Beskrivning av ärendet

Bodens kommun ställer sig i allt väsentligt positiv till delbetänkandets bedömningar och instämmer i förslagen för utvecklingen av en robust hälso- och sjukvård i det civila försvaret.

Utredningens innehåll riktar sig i stor utsträckning till nationell nivå liksom regioner som främsta utförare av den hälso- och sjukvård som bedrivs i samhället. Bodens kommun vill lyfta fram kommunal hälso- och sjukvård och omsorg samt dess betydelse för regioners och nationella myndigheters hälso- och sjukvårdsarbete. Omkring 40 % av den kommunala verksamheten utgörs av den samlade socialtjänsten som inkluderar vård och omsorg.

I flera av förslagen som berör hälso- och sjukvården, omnämns dock endast regionerna. Det är viktigt att det kommunala perspektivet beaktas i det inledande planeringsarbetet då kommunal vård och omsorg är omfattande verksamhet som dessutom utgör förstärkningsresurs åt regionernas verksamhet.

Planering ledning och samordning

Bodens kommun vill betona att det är av yttersta vikt att beredskapen att hantera allvarliga samhällsstörningar inom hälso- och sjukvården i fredstid stärks. Det har inte minst hanteringen av pandemin av Covid-19 visat. Eftersom civilt försvar ska vila på krisberedskapen är det av stor vikt att krisberedskapen inom kommunal vård och omsorg skyndsamt stärks i samtliga kommuner. Prioriteringen bör vara att brister inom den fredstida krisberedskap ska åtgärdas först, för att därefter kunna skala upp beredskapen för planering av civilt försvar.

Kommunen vill lyfta fram behovet av samverkan vid framtagande av nationellt och regionalt stöd så att det kommunala perspektivet beaktas. Det geografiska områdesansvaret, vilket kommuner innehar såväl i fredstid som vid höjd beredskap bör tydliggöras i vägledningar. Hanteringen av pandemin covid-19 har synliggjort oklarheter till exempel kring kommunernas ansvar att förse, eller samordna inköp av skyddsutrustning med privata aktörer.

Personalförsörjning

Bodens kommun delar utredningens bedömning gällande att regelverken för personalförsörjning i det civila förvaret bör ses över. Det är av största vikt att regelverk tas fram för hur kommunerna kan knyta till sig personal från andra organisationer, företag och frivilliga organisationer för att klara ett utvidgat uppdrag.

Försörjningsfrågor

Bodens kommun instämmer i bedömningen att det behövs ett nationellt sammanhållet system för lagerhållning av läkemedel och sjukvårdsmateriel i Sverige för fredstida kriser och krig. Det är avgörande med nationell samordning för att kommunerna ska säkras en god tillgång till läkemedel och skyddsutrustning. Läkemedelsförsörjning för kommunal hälso- och sjukvård sker i huvudsak genom patientens egna receptläkemedel och genom sådana läkemedelsförråd som regionerna kan tillhandahålla enligt HSL. Frågor som rör säkerställandet av den kommunala läkemedelsförsörjningen måste lösas i samverkan med berörd region med hänsyn taget till de regionala förutsättningarna för logistik och distribution. Bodens kommun hoppas att konkreta förslag på hur detta ska uppnås genom nationell och regional samordning presenteras i utredningens slutbetänkande.

Finansiering av krisberedskap och civilt försvar

De medel som kommunerna föreslås tillföras under perioden ska i huvudsak täcka kostnader för utrednings-, planerings- och utbildningsarbete. 100 miljoner kronor per år fördelat på 290 kommuner är en tämligen låg summa. Motsvarande är 30 miljoner kronor per år fördelat på 290 kommuner en allt för låg summa när det gäller utbildning och övning inom hälso- och sjukvård för totalförsvarets behov.

Vidare saknas det i delbetänkandet investeringar inom den kommunala samhällsviktiga verksamheten för att säkra robusthet och uthållighet under kriser och höjd beredskap. Exempel på investeringar för att uppnå resiliens inom vård och omsorg är reservkraft och nödvatten på särskilda boenden

Att örönmärka pengar för uppbyggnaden av det civila försvaret inom hälso- och sjukvården kan medföra att kommunen tillförs pengar för arbete med civilt försvar i olika penningströmmar vilket riskerar att göra arbetet mindre

effektivt och att fokus på helheten och viktiga beroenden mellan olika samhällsviktiga sektorer inom kommunen går förlorad. De statliga ersättningarna för kommunernas lagstadgade uppgifter inom krisberedskap och civilt försvar bör inkluderas i kommunöverenskommelsen mellan Sveriges kommuner och regioner och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap. Särskilda satsningar för att stärka krisberedskapen i kommunal vård och omsorg kan inkluderas i överenskommelsen.

Bodens kommuns ståndpunkt är att ersättningen från staten bör vara i paritet med de krav som ställs på kommunernas genomförande av satsningarna, i linje med den kommunala finansieringsprincipen.

Räddnings- och säkerhetsförvaltningen har handlagt ärendet.

Claes Nordmark
Kommunstyrelsens ordförande

Bengt Nilsson
Räddningschef